

COMMISSIE VOOR DE FINANCIËN EN DE BEGROTING

COMMISSION DES FINANCES ET DU BUDGET

van

du

DINSDAG 17 NOVEMBER 2009

MARDI 17 NOVEMBRE 2009

Namiddag

Après-midi

De vergadering wordt geopend om 14.05 uur en voorgezeten door de heer Hagen Goyvaerts.
La séance est ouverte à 14.05 heures et présidée par M. Hagen Goyvaerts.

01 Vraag van mevrouw Sarah Smeyers aan de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Justitie over "een recent verslag over de omvang van de sociale en fiscale fraude in België" (nr. 16112)

01 Question de Mme Sarah Smeyers au secrétaire d'État à la Coordination de la lutte contre la fraude, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État, adjoint au ministre de la Justice sur "un récent rapport sur l'ampleur de la fraude fiscale et sociale en Belgique" (n° 16112)

01.01 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de staatssecretaris, eind oktober 2009 kondigde u aan dat over afzienbare tijd verschillende afdelingen van de belastingadministratie vrij gegevens zouden kunnen uitwisselen en databanken aan elkaar zouden kunnen koppelen.

De commissie voor de Justitie behandelt momenteel een wetsvoorstel met betrekking tot de creatie van een eenvormig sociaal strafrecht. De bespreking is in de eindfase.

Beide demarches worden als een erg positieve ontwikkeling beschouwd. Ikzelf ben nochtans van oordeel dat wij iets te laat komen. Niettemin zijn de beide zaken op zichzelf positief.

Op 28 oktober 2009 kwamen er twee nieuwe boeken in de handel over zwartwerk, geschreven onder leiding van professor Jozef Pacolet van het Hoger Instituut voor de Arbeid van de KU Leuven.

Uit zijn studiewerk blijkt dat de Belg jaarlijks voor 40 miljard euro in het zwart werkt, wat volgens de genoemde professor zou betekenen dat de overheid jaarlijks tussen 10 en 25 miljard euro misloopt. Zes procent van alle weddes bij loontrekkenden zouden in het zwart worden betaald. Dat zijn indrukwekkend slechte cijfers.

Volgens de professor is het grootste probleem het feit dat een juiste inschatting van de fraude ontbreekt. Studies schatten dat het ontwijken en ontduiken van belastingen allerhande, gecombineerd met de sociale fraude, in België, afhankelijk van de gebruikte definities en de gehanteerde methodologie, op 4 tot 20 procent van het bruto nationaal product zou uitkomen.

Het is aan de hand van dergelijke, onnauwkeurige cijfers en marges onmogelijk een doortastend beleid tegen fraude te voeren.

De controle roept een aantal vragen op. Weliswaar is het aantal werknemers in voltijdse equivalenten op verschillende inspectiediensten de voorbije jaren toegenomen. Het aantal jaarlijks gecontroleerde werkgevers is echter niet in dezelfde mate gestegen.

Er kunnen dus vragen worden gesteld bij de efficiëntiewinst. Er zou blijkbaar nog wat meer efficiëntie kunnen worden gerealiseerd.

Het valt bovendien op dat, in tegenstelling tot het globale plaatje bij de verschillende inspectiediensten, het aantal sociale controleurs dat werkt voor de inspectiediensten van het RSVZ, door de jaren heen

ongewijzigd bleef. Nochtans was er steeds een te beperkte werkeenheid in verhouding tot het ingeschatte zwartwerk bij zelfstandigen.

Een van de maatregelen die professor Pacolet voorstelt, is het opstellen van een formeel jaarverslag met de stand van zaken wat de fiscale en sociale fraude betreft, en de strijd daartegen. Ik ben daar zeker voorstander van en zou graag weten of u dat nog in deze legislatuur wil en kunt realiseren.

Welke voornemens bestaan er op dit ogenblik om de efficiëntie van de betrokken controlediensten op te vijzelen? Ik besef dat de competentie ter zake in de eerste plaats berust bij de federale ministers van Werk en van Sociale Zaken, maar het lijkt mij logisch dat de staatssecretaris die bevoegd is voor de strijd tegen de sociale en fiscale fraude, op dat vlak blijvend kracht moet uitoefenen.

01.02 Staatssecretaris **Carl Devlies**: Collega Smeyers, u hebt een aantal punctuele vragen gesteld, maar vooraf hebt u een inleiding gegeven waarin u verwees naar bepaalde cijfers over de totale fiscale en sociale fraude in ons land. U baseerde zich daarvoor op een aantal krantenartikels.

Het is belangrijk even uit te weiden over uw uitgangspunt, want de cijfers die u aanhaalt, zijn mijns inziens niet correct. Zij zijn wellicht het gevolg van een verkeerd gebruik van definities. Op zijn minst zijn zij verwarrend.

Dat fenomeen stellen we niet alleen in België, maar ook in andere Europese landen vast. De cijfers zijn immers meestal het gevolg van studies waarin men ook een aantal andere elementen in rekening brengt. Zo verwerkt men bijvoorbeeld activiteiten waar wettelijk geen fiscale of sociale bijdragen zijn verschuldigd, of men brengt doe-het-zelfwerk in rekening, of men verwerkt puur illegale activiteiten als valsmunterij, prostitutie, smokkel. Die worden soms ook opgenomen in de definities. Ook gaat het soms om belastingontwijking en fiscal engineering, zonder dat het in feite om fiscale fraude gaat.

Het lijkt mij aangewezen om zich te baseren op de gegevens die ons door de Nationale Bank worden verstrekt. Zij garanderen een correcte benadering van de verticale fraude, de fraude tussen overheid, burgers en bedrijven. Onze methode, het volgen van de Nationale Bank, is ook een methode die in Europa wordt aanvaard. Eurostat en het Europese Rekenhof ondersteunen deze visie. De Europese Commissie komt tot dezelfde cijfers als de Nationale Bank.

Ik heb gekeken naar de meest recente studie van de Nationale Bank, zijnde de cijfers van 2007. De toegevoegde waarde die ten gevolge van de zwarte economie verloren gaat, bedraagt 3,8 procent van het bruto binnenlands product. Rekening houdend met het bbp voor het begrotingsjaar 2007 van 334 miljard euro, komt dat, rekening houdend met een overheidsbeslag van 50 procent, op een nettoverlies aan inkomsten voor de Staat van 6,2 miljard euro. Dat is een cijfer dat heel sterk afwijkt van de cijfers die u citeert.

Ik ga verder met uw vragen over de jaarverslagen inzake fiscale en sociale fraude. Ik verwijs naar twee initiatieven van geformaliseerde jaarverslagen. Het ene is een initiatief van het Rekenhof in uitvoering van de adviezen die door de parlementaire onderzoekscommissie naar de grote fiscale fraudedossieren zijn geformuleerd. Het zal meer bepaald een rapportenmodel en een evaluatiemethode ontwikkelen over de uitvoering van het antifraudeplan dat de regering bij de opmaak van de begroting indient. De FOD Financiën zal jaarlijks een vooruitgangsrapport opstellen over de uitvoering van het antifraudeplan, overeenkomstig dat door het Rekenhof uitgewerkte model.

Het Rekenhof zal dan ook ten behoeve van het parlement een jaarlijks evaluatie- en vooruitgangsrapport maken. De eerste jaarlijkse evaluatie door het Rekenhof kan worden verwacht in het begin van 2011.

De regering heeft tegen de sociale fraude zelf een initiatief genomen in het raam van de laatste begrotingsopmaak. Het College van Openbare Instellingen van Sociale Zekerheid heeft de opdracht gekregen om een jaarlijks rapport te maken over de geboekte resultaten in de fraudebestrijding, waaronder de gerecupereerde bedragen, het aantal vaststellingen, onverschuldigde uitkeringen, betere inningen, enzovoort, alsook over de analyse en de vaststelling van de fraudefenomenen en de te nemen maatregelen.

Uiteraard zal ik dit als staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding van zeer nabij volgen en ben ik steeds bereid om de commissies van de Kamer daarover toelichting te geven.

Wat betreft uw tweede vraag inzake het verbeteren van de efficiëntie van de werking van de controlediensten, kan ik verwijzen naar de overheidsopdracht die momenteel loopt in het raam van mijn kabinet. In die opdracht worden de verschillende fiscale en sociale inspectiediensten aan een grondige analyse onderworpen. Sommige resultaten daarvan werden enkele weken geleden reeds bekendgemaakt en werden hier overigens reeds naar aanleiding van een andere vraag besproken. Het gaat hier onder andere over de diensten FOD WASO, FOD Sociale Zekerheid, RVA, RSZ, SIOD, RSVZ en RIZIV. Deze studie zal afgerond zijn in september 2010.

Voor het overige wens ik u te herinneren aan een aantal maatregelen uit het eerste actieplan 2008-2009 van het College Fraudebestrijding zoals bijvoorbeeld het project van het uniform proces-verbaal, het elektronisch proces-verbaal, de uitgebreidere controlebevoegdheden voor RSVZ- of RIZIV-controleurs, het begin van de georganiseerde en systematische gegevensuitwisseling tussen fiscale, sociale en economische databanken, de samenwerking tussen politiediensten en douane en de interactie tussen de Cel voor Financiële Informatieverwerking en de sociale inspectiediensten.

De ervaringen die wij hierbij hebben opgedaan hebben geleid tot een aantal nieuwe punten in het tweede actieplan 2009-2010 dat werd goedgekeurd door het ministerieel comité op 3 juli jongstleden en waarbij gerichte acties op sommige gebieden werden voortgezet of geïntensiveerd. Een van de meest opvallende elementen daarin is de oprichting van een gemengde ondersteuningscel van politiediensten en sociale inspectiediensten om de grote georganiseerde sociale fraude te bestrijden. Alle principiële beslissingen werden door de regering genomen. Wij hebben gisteren nog een voorbereidende vergadering gehad op het kabinet. Alles laat vermoeden dat dit vanaf 1 maart eerstkomend van start zal kunnen gaan.

Ik wil ook het bericht dat vandaag in *De Tijd* stond bevestigen. In 2009 zullen de sociale inspectiediensten, het gerecht en de politie onder de coördinatie van SIOD meer dan 10 000 controles hebben verricht waarbij zo'n 40 miljoen euro meer aan sociale fraude zal worden gerecupereerd dan de ruim 68 miljoen van 2008, dus een stijging met 60 procent. Deze meeropbrengst van de acties is voornamelijk het resultaat van doelgerichte controles ten gevolge van het kruisen van databanken.

Voor volgend jaar zal SIOD, naast 500 extra controles, ook nieuwe fraudemechanismen onderzoeken in sectoren die in het verleden minder werden gecontroleerd.

Geachte collega, u ziet dat de regering alles in het werk stelt om de controlediensten zo performant mogelijk te laten werken om fraude krachtadig te bestrijden. Ik heb er alle vertrouwen in dat de uitgewerkte maatregelen tot resultaten zullen leiden en ben hoopvol dat wij de permanente steun van de collega's hier zullen mogen genieten bij de verdere uitwerking van een coherent en integraal beleid inzake fraudebestrijding.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer de staatssecretaris.

Mevrouw Smeyers, heeft het antwoord u kunnen bekoren, of hebt u nog enige repliek?

01.03 Sarah Smeyers (N-VA): Mijnheer de voorzitter, ik heb toch nog een kleine repliek. De staatssecretaris is begonnen met te zeggen dat mijn cijfers een verdubbeling zouden zijn van het aantal mislopen euro's, dus ik mag het niet zo negatief zien. Het vervolg van zijn antwoord doet echter vermoeden dat hij de helft van die cijfers toch al voldoende vindt om nog initiatieven ter zake te nemen. Ik vind 6,2 miljard euro verlies toch nog altijd voldoende om de aangekondigde maatregelen ook effectief uit te voeren.

Mijnheer de staatssecretaris, in mijn vraag heb ik ook al laten merken dat ik uw initiatieven goed vind. Weliswaar vind ik dat ze niet te vroeg komen.

Ik hoor u spreken over jaarverslagen of jaarrapporten die in 2011 klaar zullen zijn. Van de analyse door uw kabinet zullen we in september 2010 een verslag mogen verwachten, over de actieplannen 2009-2010. Ik hoop inderdaad dat wij binnen afzienbare tijd echt wel resultaten mogen zien van uw fraudebestrijding.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

Voorzitter: Sarah Smeyers.

Présidente: Sarah Smeyers.

02 **Samengevoegde vragen van**

- de heer Hagen Goyvaerts aan de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Justitie over "het nationaal fraudemeldpunt" (nr. 16391)

- de heer Jenne De Potter aan de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Justitie over "een meldpunt voor fraude" (nr. 16521)

02 **Questions jointes de**

- M. Hagen Goyvaerts au secrétaire d'État à la Coordination de la lutte contre la fraude, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État, adjoint au ministre de la Justice sur "le point de contact national 'fraude'" (n° 16391)

- M. Jenne De Potter au secrétaire d'État à la Coordination de la lutte contre la fraude, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État, adjoint au ministre de la Justice sur "un point de contact pour la fraude" (n° 16521)

02.01 **Hagen Goyvaerts** (Vlaams Belang): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik heb u deze middag even op tv gezien. Ik denk dat dit te maken had met het punt waarover wij hier vandaag vragen wensen te stellen, namelijk met betrekking tot het privé-initiatief inzake het fraudemeldpunt. Ik neem aan dat dit ook niet aan uw aandacht is ontsnapt.

De Tijd berichtte op 10 november over de oprichting van dit fraudemeldpunt door het bedrijf i-Force. Ik heb ter voorbereiding van deze vraag nog even uw actieplan 2008/2009 ter hand genomen. Ik heb daarin niet direct iets teruggevonden met betrekking tot dat nationaal fraudemeldpunt. Ik meende mij nochtans te herinneren dat de overheid een sociaal en fiscaal fraudemeldpunt wilde uitbouwen naar analogie van de antiwitwascel.

Ik vond het bijgevolg nuttig en opportuun u een aantal vragen te stellen. Het zijn er slechts twee. Kunt u mij een stand van zaken geven, mijnheer de staatssecretaris, met betrekking tot de uitbouw van een nationaal fraudemeldpunt? Zitten er reeds initiatieven in de pijplijn zodat de regering tot de uitbouw van dat fraudemeldpunt kan overgaan? Dat meldpunt zou dan weliswaar komen naast het privé-initiatief, maar het zou ook informatie kunnen verzamelen over andere fraudemechanismen die niet direct met uw bevoegdheden te maken hebben. De oprichting ervan vormde alvast de aanleiding voor deze vragen.

02.02 **Jenne De Potter** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik kan kort zijn, want ik sluit mij aan bij de inleiding die door de heer Goyvaerts is gegeven.

Ik verwijs ook naar het initiatief van het privaat antifraudebedrijf dat met de oprichting van een fraudemeldpunt in België start. Werknemers kunnen er mogelijke fraude aan professionele fraudeonderzoekers melden.

Ik meen mij ook te herinneren dat er in het verleden sprake van is geweest dat de overheid een dergelijk fraudemeldpunt zou kunnen oprichten of minstens de haalbaarheid ervan zou onderzoeken in het kader van een publiekprivate samenwerking inzake het fraudeonderzoek.

Mijn vragen aan de staatssecretaris zijn dan ook de volgende.

Mijnheer de staatssecretaris, overweegt u te onderzoeken of een dergelijk meldpunt vanwege de overheid haalbaar is?

Ten tweede, wat zou het opzet van een dergelijk meldpunt kunnen zijn? Ziet u een bepaalde meerwaarde in de oprichting ervan?

Ten derde, wat zijn de verschillende mogelijkheden die u ter zake eventueel onderscheidt?

02.03 Staatssecretaris **Carl Devlies**: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Goyvaerts, mijnheer De Potter, de heer Goyvaerts verwijst naar de tv-uitzending van vandaag. Het bericht had betrekking op een ander onderwerp, zij het in dezelfde sector. Het ging over de samenwerking tegen corruptie, waarbij de overheid privé-initiatieven ondersteunt om corruptie in bedrijven op internationale schaal tegen te gaan.

Het is een heel specifieke vraag, die u terecht kunt stellen. Ik moet u echter antwoorden dat er tot dusver binnen de huidige federale regering nog niet officieel sprake is geweest van de oprichting van een dergelijk fraudemeldpunt.

Mij is wel bekend dat een aantal andere actoren in de media ter zake bepaalde ideeën hebben geformuleerd als denkpiste in de aanpak van de voornamelijk horizontale fraude, zijnde de fraude die optreedt tussen derden en tussen bedrijven onderling en waarbij de overheid niet rechtstreeks betrokken is.

Misschien is daardoor enige verwarring ontstaan. Het is vandaag ook wat vroeg om een conclusie te trekken inzake de mogelijke oprichting van een dergelijk meldpunt.

Wel kan ik u verwijzen naar het actieplan voor het werkjaar 2009-2010, dat op 3 juli 2009 door de Ministerraad is goedgekeurd. Het voorziet in de uitvoering van een haalbaarheidsstudie met het oog op het uitwerken van een pragmatisch en realistisch regelgevend kader voor publiekprivate samenwerking, in het bijzonder op het vlak van de horizontale fraude.

Dat project voorziet niet in de tekst van het actieplan zoals goedgekeurd door het ministerieel comité noch in de reeds uitgewerkte projectfiche in het specifiek bestuderen van de haalbaarheid van de oprichting van dergelijk fraudemeldpunt. Het voorziet echter wel in de ontwikkeling van een aantal denkpistes omtrent het uitwerken van een wettelijk kader voor de uitvoering van privaat fraudeonderzoek in het kader van horizontale fraude, zijnde fraude waarvan de organisatie het slachtoffer wordt zonder rechtstreeks nadeel voor de overheidsmiddelen en waarbij de onderzoekswerkzaamheden worden uitgevoerd binnen de bedrijfsmuren.

Het voorziet ook in een voor alle rechtspersonen en op alle beroepscategorieën toepasselijk onderzoeksbeleid in het kader van horizontale fraude, in een voor alle rechtspersonen en op alle beroepscategorieën toepasselijk meldingsbeleid in het kader van horizontale en verticale fraude en in modaliteiten voor het afstemmen van een privaat onderzoekstraject op een publiek onderzoek ingeval van samenloop. Tevens voorziet het in de voorwaarden waaraan een privaat onderzoeksdossier dient te voldoen om als basis te worden gebruikt voor een burgerrechtelijke of strafrechtelijke aangifte, om te vermijden dat ontslagen of beslagen die worden ingeleid op basis van dossiers die niet voldoen aan de kwaliteitseisen en/of onderzoekswerkzaamheden door private auditoren, moeten worden overgedaan door onderzoekers van het publieke opsporingsapparaat.

Vervolgens is er het uitwerken van een kader voor het bevorderen van de kwaliteit van gerechtelijke expertises inzake horizontale en verticale fraudedossiers.

Wat zou het opzet kunnen zijn van een dergelijk meldpunt? Indien na uitvoering van deze haalbaarheidsstudie in haar geheel, die praktische punten omvat, mocht blijken dat er geen of onvoldoende garanties kunnen worden geboden om te vermijden dat de horizontale fraude die het openbaar belang raakt en a fortiori de verticale fraude, zoals sociale en fiscale fraude, niet kenbaar wordt gemaakt aan de bevoegde overheid, dan dringen andere maatregelen zich op tot het vrijwaren van het algemeen belang. Zo zal inzonderheid rekening moeten worden gehouden met de bij wet toegekende bevoegdheden aan de bestuurlijke en gerechtelijke autoriteiten inzake fraudebestrijding, alsook met de reeds bestaande administratieve en strafrechtelijke procedures.

Nogmaals, er werd nog geen formele beslissing genomen, maar in het licht van de studie die thans loopt, behoort de oprichting van een dergelijk meldpunt zeker tot de mogelijkheden. Ik verwacht in de zomer van volgend jaar een definitieve uitspraak te kunnen doen over het al dan niet opportuun zijn van dergelijk meldpunt. Naar aanleiding van de voorstelling van het derde actieplan zal ik daarover definitieve uitspraken kunnen doen.

02.04 Hagen Goyvaerts (Vlaams Belang): Mijnheer de staatssecretaris, ik meen dat het nuttig was die vragen vandaag te stellen en ik dank u voor uw antwoord.

Inzake het tijdspad dat u heeft geschetst voor het voorbereiden van een aantal initiatieven en de aangekondigde haalbaarheidsstudies heb ik er geen bezwaar tegen dat wij u daarover midden volgend jaar — als u dan toch met het actieplan 2009-2010 werkt — nog eens ondervragen. Toch zou een fraudemeldpunt bij de overheid complementair kunnen zijn aan het fraudemeldpunt dat nu door het

privébedrijf wordt opgericht.

De overheid moet zich niet strikt bezighouden met onregelmatigheden binnen ondernemingen, maar het fraude-aspect op zich noodt misschien tot het oprichten van een fraudemeldpunt. Zoals u zelf hebt aangekondigd, is dat iets voor midden volgend jaar. Ik stel dus voor u alsdan daarover opnieuw te ondervragen.

02.05 Jenne De Potter (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik heb er weinig aan toe te voegen. Ik meen ook dat de haalbaarheidsstudie eerst moet uitwijzen of het wel nuttig en opportuun is iets dergelijks uit te werken. In elk geval kan publiekprivate samenwerking in deze wel nuttig zijn. Ik stel dus voor dat wij de resultaten van de haalbaarheidsstudie afwachten en ik wil daar later gerust nog eens met u over praten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Wij danken staatssecretaris Devlies voor zijn aanwezigheid. De volgende vragen zijn aan staatssecretaris Clerfayt gericht.

Président: Jenne De Potter

Voorzitter: Jenne De Potter

03 Vraag van de heer Paul Vanhie aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de teruggaaf van btw inzake tabaksproducten" (nr. 16293)

03 Question de M. Paul Vanhie au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "le remboursement de la TVA sur les produits du tabac" (n° 16293)

03.01 Paul Vanhie (LDD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, als we de kranten erop nalezen, stellen we vast dat tabakshandelaars heel vaak het slachtoffer worden van overvallen. Wekelijks lezen we berichten over al dan niet gewelddadige overvallen. Wanneer dergelijke menselijke drama's zich voordoen, worden deze handelaars dubbel gestraft. Ze verliezen immers ook de volledige waarde van de stock terwijl drie vierde van de waarde van een pakje sigaretten belastingen voor de overheid zijn.

Er bestaan ongeveer 11 000 handelszaken die sigaretten verkopen, een enorme economische sector met meestal kleine ondernemers. Indien deze kleine ondernemer wordt overvallen, moet hij het volledig bedrag dat de staat heft op sigaretten ophoesten. Verzekeren wordt quasi onmogelijk als men nagaat over welke enorme bedragen het gaat. Het menselijk drama van de overval wordt gevolgd door een economisch drama.

Op dat ogenblik koppelt de administratie de teruggave van de btw inzake tabaksproducten aan de accijnzen. Omwille van de specificiteit van accijnzen, worden accijnzen slechts teruggegeven tot het ogenblik dat ze worden "uitgeslaan voor verbruik" of "released for consumption". In de praktijk kan hierdoor de teruggave van de btw niet worden bekomen door de groot- of kleinhandelaar.

Het Hof van Justitie heeft ter zake geoordeeld dat het belastbare feit voor het verschuldigd worden van btw de levering van de goederen is en niet de heffing van accijns erop. Hierdoor zou de problematiek van de teruggave van btw moeten kunnen worden opgelost.

Kan de staatssecretaris bevestigen dat de administratie het recht op teruggave van btw niet langer koppelt aan het recht op teruggave van accijnzen?

Door deze ontkoppeling verdwijnt de rede om teruggave van btw alleen te beperken tot de fabrikant. Zal de administratie de teruggave van btw toestaan voor een groot- of kleinhandel in tabaksproducten?

03.02 Staatssecretaris Bernard Clerfayt: Mijnheer de voorzitter, overeenkomstig artikel 58, §1, van het btw-wetboek wordt ten aanzien van de in België ingevoerde intracommunautaire verworven of geproduceerde tabaksfabricaten de belasting op de toegevoegde waarde geheven telkens wanneer voor die fabricaten overeenkomstig de wet of verordeningsbepalingen ter zake aan Belgische accijnzen moet worden voldaan.

De btw wordt berekend op de prijs vermeld op het fiscaal bandje of indien geen prijs is bepaald over de maatstaf van de heffing van de accijnzen. De geheven belasting is de belasting verschuldigd ter zake van de invoer, de intracommunautaire verwerving en levering van tabaksfabricaten tot in het stadium van het

eindverbruik. Het bedrag van de aldus berekende btw wordt door de schuldenaar van accijns betaald aan de ontvanger die bevoegd is voor de heffing van de accijns. Deze btw komt niet voor aftrek in aanmerking.

Deze unieke heffingswijze van btw aan de bron en principieel definitief is een heffingswijze die afwijkt van de heffing via gefractioneerde betalingen van btw in de loop van de economische ketting maar respecteert wel de essentie zelf van de btw die definitief aan de schatkist moet worden afgedragen op de prijs die van toepassing is in het stadium van het eindverbruik.

In de door u beschreven situatie doet het feit dat de handelaars werden bestolen geen afbreuk aan de voorafgaande levering en dus belastbare feiten die zich hebben voorgedaan. Bovendien komen de gestolen goederen in het stadium van het eindverbruik terecht, zij het via een zwart circuit. De btw-reglementering voorziet bijgevolg niet dat op de heffing aan de bron wordt teruggekomen.

03.03 Paul Vanhie (LDD): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, u geeft een heel ingewikkelde technische beschrijving. Ik ben geen belastingconsulent. Wat mij interesseert is dat de fabrikant zelf de btw wel kan terugkrijgen, terwijl dat voor de groot- en kleinhandel niet kan. Men heeft dat ontkoppeld. Het arrest van 14 juli 2005, waarnaar ik heb verwezen, heeft dat bevestigd.

Ik wil alleen vragen of dat systeem niet kan worden doorgetrokken naar de groot- en kleinhandel. Het is een menselijk drama dat die mensen niets kunnen recupereren. Als er iets uit een winkel wordt gestolen waarop btw is geheven voor de verkoop, dan kan men dat aangeven als verlies en kan men de btw recupereren. Voor pakjes of sloffen sigaretten – het gaat vaak om grote volumes – kan men dat niet. Dat is geld dat de handelaar aan de overheid betaalt. Hij moet daarbovenop nog eens een verzekering betalen om het geld van de overheid te verzekeren. Kunnen we niet ingrijpen, zodat de btw en accijnzen ervan worden losgekoppeld? Als het kan door de fabrikant, aangezien de fabrikant de zegeltjes bevestigt op de pakjes sigaretten. Alles zit daarin. Het akkoord dat de groothandel maakt met de fabrikant, gebeurt in commissie, maar hij betaalt alles. Vanuit de sector wordt gevraagd om de btw daarvan los te koppelen, zodat zij bij een brand, een diefstal of een overval ten minste de btw kunnen recupereren. Als het kan voor de grote fabrikant, waarom kan het dan niet voor de tussenstappen, voor de groot- en kleinhandelaar?

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

04 Question de M. Christian Brotcorne au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "le cadre linguistique au sein de l'administration des Douanes et Accises" (n° 16354)

04 Vraag van de heer Christian Brotcorne aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "het taalkader bij de administratie der Douane en Accijnzen" (nr. 16354)

04.01 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, l'avenir des Douanes et Accises préoccupe la commission des Finances et du Budget.

En effet, nous avons déjà pu nous rendre compte à plusieurs reprises du soutien très important, à la fois politique et économique, du monde flamand à l'égard de la transformation des Douanes, notamment de l'ambition de certains de les transformer en une agence douanière autonome, même si l'on reste prudent dans l'expression. Le malaise est patent parmi les agents francophones de ladite administration tant il apparaît que les nominations dans les postes de direction et ceux qui représentent la Douane belge dans le reste du monde sont attribuées, voire monopolisées par des agents du régime néerlandophone.

Monsieur le ministre, suite à la dernière mise en compétition d'emplois auxquels est attaché le titre de premier attaché des Finances auprès des services centraux des Douanes et Accises - titre dont il faut impérativement être revêtu pour pouvoir postuler un emploi de directeur -, je signale:

- que 14 emplois sur 17 ont été attribués à des agents du rôle néerlandais;
- que quatre attachés douaniers sur cinq affectés à des postes à l'étranger, dans des pays émergents (New Delhi, Pékin, Pretoria, Moscou et Washington) sont des agents du rôle néerlandais;
- que, pour les six emplois auxquels sont attachés les titres d'auditeur général des Finances (A4) et de directeur (A3) auprès des services centraux des Douanes et Accises dont la mise en compétition avait été annoncée au *Moniteur belge* du 6 décembre 1997, le comité de direction compte proposer cinq candidats du rôle néerlandais;

- que les cadres des services de la direction régionale des Douanes et Accises de Bruxelles et ceux des services locaux établis dans la Région bilingue de Bruxelles-Capitale sont exclusivement des agents du rôle néerlandais.

Monsieur le ministre, quel est, par rôle linguistique, le nombre de fonctionnaires revêtus des titres de directeur régional d'administration fiscale, de directeur d'administration fiscale, d'inspecteur principal d'administration fiscale - chef de service et d'inspecteur principal d'administration fiscale, à l'exclusion des fonctionnaires exerçant des fonctions supérieures d'inspecteur principal d'administration fiscale (c'est-à-dire en ne prenant pas en compte les inspecteurs principaux d'administration fiscale intérimaires)?

Est-il exact que l'administration des Douanes et Accises ne compte plus à ce jour qu'un seul directeur régional d'administration fiscale du rôle français pour quatre du rôle néerlandais?

Si les données ci-dessus sont exactes – et je n'ai aucune raison d'en douter –, et que vous les confirmiez, quelles mesures comptez-vous prendre afin de garantir un minimum de participation des agents du rôle francophone dans le processus décisionnel et dans la fonction de représentation de la Belgique à l'étranger et vis-à-vis de l'étranger?

Quelles mesures avez-vous envisagées et envisageriez-vous?

J'attends votre réponse avec beaucoup d'intérêt.

04.02 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: Monsieur le président, monsieur Brotcorne, vous posez des questions très précises auxquelles je vais tenter de répondre aussi précisément que vous le souhaitez.

Dans la dernière mise en compétition d'emplois auxquels est attaché le titre de premier attaché des Finances auprès des services centraux de l'administration des Douanes et Accises, il a été procédé à la nomination de tous les agents de cette administration qui remplissaient les conditions pour pouvoir être nommés à ce titre. Cela a résulté en une promotion de 14 agents du rôle linguistique néerlandais et de trois agents du rôle linguistique français. Tous ceux qui entraient dans les conditions ont donc obtenu la promotion souhaitée.

Il est exact que quatre des cinq attachés douaniers dans les postes étrangers sont des agents néerlandophones. Ceci s'explique, entre autres, par le fait que les candidats à ces emplois devaient faire preuve de la connaissance de la deuxième langue, comme prévu à l'article 14 de l'arrêté royal du 8 mars 2001 fixant les conditions de délivrance du certificat de connaissances linguistiques prévu à l'article 53 des lois sur l'emploi des langues en matière administrative coordonnées le 18 juillet 1966. Sans doute, cette condition de bilinguisme a-t-elle limité le nombre de candidatures francophones.

L'article 43ter des lois sur l'emploi des langues en matière administrative coordonnées le 18 juillet 1966 prévoit en son paragraphe 4 que les emplois correspondant aux emplois de management et les emplois équivalents, *in casu* les emplois des classes A3 et A4, sont répartis entre les deux cadres linguistiques en pourcentages égaux à chaque degré linguistique. L'administration est donc tenue au strict respect de ces lois linguistiques qui sont d'ordre public. C'est une stricte parité!

Le fait que les services extérieurs de l'administration des Douanes et Accises, situés à Bruxelles, comptent relativement peu d'agents francophones dans les classes A2 (grades A22 et A23) et A3 s'explique principalement et également par l'exigence de bilinguisme qui est imposé à ces agents. Il est constaté que moins de francophones que de néerlandophones font preuve de la connaissance de la deuxième langue.

La répartition des agents sur les rôles linguistiques ne s'applique qu'aux services centraux et aux services d'exécution dont le ressort s'étend à tout le pays. Dans l'état actuel, l'administration des Douanes et Accises compte, dans ses services extérieurs et non pas dans les services centraux, les agents suivants:

- au grade de directeur régional d'administration fiscale: quatre néerlandophones et un francophone;
- au grade de directeur d'administration fiscale: dix néerlandophones et sept francophones;
- au grade d'inspecteur principal d'administration fiscale - chef de service: 42 néerlandophones et 21 francophones;
- au grade d'inspecteur principal de l'administration fiscale: 143 néerlandophones et 51 francophones.

Lors de l'analyse des chiffres, il ne peut être perdu de vue que l'administration des Douanes et Accises

compte trois directions régionales néerlandophones, deux directions régionales francophones et une direction régionale bilingue. Dans cette dernière direction, le nombre d'agents dirigeants francophones est relativement faible pour les raisons que je vous ai exposées plus haut.

Il est exact que l'administration des Douanes et Accises compte actuellement quatre directeurs régionaux d'administration fiscale néerlandophones. C'est le cas à Gand, Anvers, Hasselt et Bruxelles et un seul directeur régional d'administration fiscale francophone à Liège.

L'emploi de directeur régional d'administration fiscale à Mons est momentanément vacant, à la suite de l'admission à la retraite du titulaire de cet emploi au 1er juin dernier. Il sera donc remplacé par un francophone.

En ce qui concerne les lois linguistiques, elles sont rigoureusement respectées par l'administration des Douanes et Accises. Ce n'est sans doute pas de ce côté que l'on trouvera un quelconque correctif. Il faudra veiller à ce qu'il y ait suffisamment de candidats francophones pour les postes à pourvoir, afin d'obtenir un rééquilibrage dans le sens que vous souhaitez.

04.03 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse. Je suis néanmoins inquiet, parce que vous confirmez globalement les chiffres que j'ai énoncés. En effet, ils n'ont pas été contestés, laissant ainsi apparaître un important déséquilibre dans les emplois au niveau de la Douane.

Il y a un peu plus d'un an, j'avais déjà posé la même question. Or, votre réponse du 1er novembre 2008 mentionnait "un léger déséquilibre au désavantage du rôle linguistique français". La formule était diplomate! Aujourd'hui la situation n'a fait que s'aggraver. Et vous ne semblez pas annoncer d'autres mesures que simplement rappeler l'aspect absolument dérimant et non dérogoire des lois linguistiques.

J'examinerai votre réponse avec beaucoup d'intérêt. À première vue, si l'on veut rééquilibrer la situation, l'arrêté royal du 7 août 1939, qui organise l'évaluation et la carrière des agents de l'État, comprend un article 27bis, qui permet, le cas échéant, de rééquilibrer la situation en prenant même le risque de proposer des candidats autres que ceux proposés par le comité de direction. Je vous interpellerais éventuellement à nouveau sur le sujet.

Vous me dites qu'il y a peu d'agents francophones en Région bilingue de Bruxelles-Capitale: je vous dis qu'il n'y en a aucun. Il s'agit exclusivement d'agents du rôle néerlandais. Je ne vois donc pas ce que vous entendez par "peu nombreux": il n'y en a tout simplement aucun. Cela m'interpelle. Devant tout cela, avec d'autres questions que je me réserve de poser après la lecture de votre réponse, il faut être vigilant et attentif.

On parle d'une nouvelle organisation de la Douane, qui est indispensable et incontournable. On a vu, il y a huit ou quinze jours, l'importance que le monde socioéconomico-politique flamand y attache, soit! Cela ne doit pas se faire au détriment des intérêts des francophones. Le statut des agents de douane à l'extérieur vaut parfois pour certains un statut diplomatique et a une importance capitale pour les exportations wallonnes ou bruxelloises. On n'est jamais si bien servi que par soi-même et une telle distorsion de représentation des rôles linguistiques du pays n'est pas acceptable.

Je suis persuadé que vous partagez fondamentalement mon analyse – ou alors je ne saurais plus qui vous êtes! Il faut qu'on s'attelle à cette question et qu'on examine tous les moyens légaux d'y remédier. Je vous interrogerai à nouveau rapidement sur l'application de l'article 27bis de l'arrêté royal du 7 août 1939.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

05 Question de M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "la réunion des ministres des Finances de l'Eurogroupe et la taxe Tobin" (n° 16370)

05 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de vergadering van de Europese ministers van Financiën van de Eurogroep en de Tobintaks" (nr. 16370)

05.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, l'idée d'une

taxe Tobin européenne aurait été discutée lundi dernier par les ministres des Finances de l'Eurogroupe. Vous n'y participiez pas, mais M. Reynders était présent.

Le samedi précédent, en marge de la réunion du G20 Finances, le premier ministre anglais, M. Brown, avait appelé la communauté internationale à envisager plusieurs possibilités pour limiter les excès des banques, dont une taxe sur les transactions financières internationale, la fameuse taxe Tobin.

Le commissaire européen chargé de préparer les propositions sur le sujet, M. Almunia, semble assez frileux par rapport à cette hypothèse, estimant qu'elle ne serait pas aisée à mettre en œuvre et excluant toute démarche unilatérale de l'Europe qui condamnerait ces places financières face à la concurrence mondiale. Je tiens à signaler ici que je ne partage pas forcément ce point de vue.

J'en arrive ainsi à M. Reynders et à l'annonce de la mise en œuvre au niveau belge d'une taxation sur les institutions financières. M. Reynders aurait estimé au cours de cette réunion que les garanties imaginées par les uns et les autres n'étaient pas exclusives d'une taxation sur les transactions financières. Il aurait ajouté qu'une taxe Tobin internationale permettrait de financer une partie de l'aide au développement liée au changement climatique. Tel est d'ailleurs l'objet du texte qui a été adopté par d'autres pays en juillet 2004 et qu'il conviendrait de mettre en œuvre. Il s'agit, selon moi, d'un engagement assez positif de notre ministre des Finances.

Monsieur le secrétaire d'État, pourriez-vous m'informer du contenu exact des discussions de l'Eurogroupe quant à la mise en place d'une taxe Tobin à l'échelle européenne? Quelles sont les chances de la voir aboutir dans un délai plus ou moins rapide? Pouvez-vous vous engager à contribuer à cette avancée que j'estime souhaitable dans le double objectif de limiter la spéculation financière et de débloquer de nouveaux moyens pour des politiques de solidarité au plan international? Dans quelle mesure peut-on envisager de mettre cette question à l'ordre du jour de la présidence belge si elle n'a pas abouti préalablement?

05.02 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: Monsieur le président, cher collègue, dans votre question, vous reconnaissez que le ministre des Finances a bien défendu la position de la Belgique depuis de nombreuses années dans les cénacles internationaux.

La question de la taxe Tobin a bien été évoquée dans le cadre de l'Eurogroupe, le 9 novembre 2009, essentiellement à l'occasion du suivi du G20 qui s'est tenu à St Andrews en Écosse et à la prise de position en la matière adoptée par le premier ministre anglais Gordon Brown.

Les chances de voir cette taxe créée et mise en œuvre dans un délai rapide dépendent essentiellement de deux facteurs: d'abord de la volonté politique de dégager un consensus au niveau mondial, ensuite de la possibilité de surmonter les obstacles techniques associés à sa mise en place.

Une mise en œuvre rapide n'apparaît pas possible au ministre dans les circonstances actuelles. Nous savons que les États-Unis se montrent très frileux sur le premier enjeu. Ensuite, même M. Strauss-Kahn s'est exprimé publiquement en indiquant toutes les difficultés techniques qui résulteraient de cette mise en œuvre.

Comme vous le savez, le ministre avait déjà pris l'initiative d'inscrire le sujet à l'ordre du jour lors de la présidence belge de 2001. À l'époque, il n'avait pas été possible d'aboutir à un accord à l'échelle européenne. Il continuera toutefois à œuvrer positivement et activement en faveur de mesures ayant pour objectif de garantir la stabilité financière et de renforcer la solidarité mondiale. Dans le débat que vous avez cité, le ministre avait expliqué qu'il était possible de prendre simultanément des mesures de stabilité et de taxation sur les transactions financières.

Cela étant, il convient de rester ouvert à d'éventuelles propositions alternatives qui permettraient d'aboutir plus rapidement à un consensus politique pour réaliser ces objectifs au niveau international, en particulier en ce qui concerne le renforcement de la stabilité financière.

Il sera utile de connaître le résultat des études qui sont en cours à la Commission européenne et au Fonds monétaire international. En outre, la *task force* du groupe pilote sur les financements innovants pour le développement est aussi chargée d'une évaluation de la faisabilité technique d'une taxe en ce domaine.

C'est dans cet esprit que le ministre confirme qu'il envisage de mettre cette question à l'ordre du jour de la

prochaine présidence belge de l'Union européenne si elle n'a pas trouvé de réponse. Il est déjà intervenu à l'Ecofin du 10 novembre dernier pour délivrer un message en ce sens.

05.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): On en perdrait ses repères politiques! M. Reynders défend la taxe Tobin. Quant à M. Strauss-Kahn ...

05.04 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: Mais vous l'avez vous-même dit dans votre question! Je ne fais que le confirmer.

05.05 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Bien que je m'oppose parfois au ministre Reynders, s'il souhaite mettre cette question à l'ordre du jour, je m'en réjouis et je l'y encouragerai. Cette question dépasse notre petite Belgique, mais nous avons été des précurseurs en la matière en votant cette loi qui est conditionnée et dont nous devons inlassablement discuter. J'entends qu'elle pourrait l'être à l'occasion de la présidence belge. Nous savons que, sur un plan européen et même mondial, l'enjeu des prochains mois consistera à débattre de mesures telles que la taxe Tobin, susceptibles de répondre à la crise financière terrible que nous avons traversée.

J'ai aussi l'impression qu'on se trouve dans une partie de poker menteur. Il faudra que chacun abatte ses cartes. Je répète que ce n'est pas de notre seule responsabilité, mais le fait que nous exerçons cette présidence de l'Union européenne nous donne une responsabilité particulière.

Je reviendrai donc vers le ministre et tous les acteurs concernés dans les prochaines semaines, car le sujet est vraiment fondamental.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Vraag van mevrouw Maggie De Block aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de ethiek van ambtenaren van Financiën met betrekking tot het mede-ondertekenen van brieven van een landbouworganisatie" (nr. 16462)

06 Question de Mme Maggie De Block au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "l'éthique des employés des Finances dans le cadre du contreseing de lettres provenant d'une organisation agricole" (n° 16462)

06.01 Maggie De Block (Open Vld): Mijnheer de minister, als lid van de commissie voor de Sociale Zaken ben ik ook in de werkgelegenheid in de tuinbouwsector geïnteresseerd. Ik lees, tot grote verbazing van uw collega-minister, dan ook "Boer en Tuinder", waarin soms rare artikels verschijnen.

Ik heb in een schriftelijke vraag het probleem aangekaart van een brief die de voorzitter van de Boerenbond eind juli 2009 had verstuurd. Het betrof de Commissie tot vaststelling van schade aan teelten.

De brief hoeft niet ter discussie te worden gesteld. Het is uiteindelijk maar normaal dat een landbouworganisatie de belangen van haar leden en van de land- en tuinbouwers in het algemeen behartigt.

Wat wel eigenaardig was, was de vaststelling dat de brief door de Federale Overheidsdienst Financiën werd gesteund, namelijk door de Lokale Opsporingsinspectie Hasselt. Dat is wat ik heb aangekaart. De brief was immers door een van de eerstaanwezende inspecteurs-dienstchefs ondertekend.

Het lijkt mij niet meer dan logisch dat brieven die van landbouworganisaties, wie ze ook mogen zijn, uitgaan, niet door ambtenaren mogen worden medeondertekend. Enige beroepsethiek ter zake zou gepast zijn.

Het is op zich een bezorgdheid van ons. Tot nu toe heeft de regering ook een budget van een twintigtal miljoen euro uitgetrokken om voorzieningen te treffen voor de noodlijdende land- en tuinbouwsector, die onder andere door de seizoenswisselingen soms met noodlottige oogsten wordt geconfronteerd. In het regeerakkoord is ook de invoering van de carry-back opgenomen, zodat het fiscaal regime in geval van tegenslag voor de betrokkenen draaglijker wordt.

Mijn vragen gaan expliciet over het antwoord dat ik op mijn schriftelijke vraag kreeg, met name dat de regering niet van voornoemd feit op de hoogte was en dat de ondertekening blijkbaar een soloactie was van de betrokken ambtenaar.

Zijn er sedertdien al een aantal maatregelen genomen, bijvoorbeeld een rondzendbrief, om dergelijke praktijken van medeondertekening door ambtenaren van Financiën van brieven uitgaande van landbouworganisaties te voorkomen?

Is er in een ethische code voorzien? Als die er al is, zal die dan worden bijgestuurd? Of zal er een worden gemaakt? In de toekomst zullen we waarschijnlijk toch nog met dergelijke problemen worden geconfronteerd. Zal er een aantal maatregelen worden genomen met het oog op een objectieve informatiesite of –bron? Ik denk dat een en ander via internet het gemakkelijkst zou zijn. Zo zouden personen met dergelijke moeilijkheden zich kunnen informeren via een objectief instrument. Dat zou zo voor de sector een objectieve bron van informatie zijn.

06.02 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Ten eerste, de betrokken ambtenaar heeft spontaan gehandeld. Hoe dan ook kan een dergelijk initiatief niet worden getolereerd. Een dergelijke werkwijze valt niet alleen buiten de bevoegdheid van de betrokken ambtenaar, ze is ook in strijd met deontologische regels. De bevoegde gewestelijk directeur werd erop gewezen dat de betrokken ambtenaren zich moeten beperken tot de uitvoering van de hun opgedragen taken.

Ten tweede, rondzendbrief nr. 573 van 17 augustus 2007 van de federale overheidsdienst Budget- en Beheerscontrole en de Federale Overheidsdienst Personeel en Organisatie bevat een deontologisch kader dat ernaar streeft om de ambtenaren in het bijzonder bewust te maken van de waarden respect, onpartijdigheid, beroepsernst en loyaliteit en van de gedragsregels van het federaal administratief openbaar ambt, om richting te geven aan hun professioneel optreden, om de waarden en gedragsregels structureel in te bedden in het dagelijks beheer en om het vertrouwen in de integriteit van het federaal administratief openbaar ambt te verhogen. De ambtenaar en de hiërarchische meerdere in het bijzonder hebben op het vlak van deontologie een voorbeeldfunctie.

Ik ben dan ook van oordeel dat voormelde rondzendbrief voldoende duidelijk is en voldoende waarborgen biedt voor de onpartijdigheid, de beroepsernst en de loyaliteit van de ambtenaren bij de uitvoering van hun ambt, en acht het momenteel niet nodig om voormelde reglementering te laten bijsturen of aanvullen.

Ten slotte, de fiscale maatregelen ten gunste van de land- en tuinbouwsector worden op de gebruikelijke wijze gepubliceerd.

06.03 **Maggie De Block** (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord. Ik neem aan dat er helemaal niets mis is met de omzendbrief, die duidelijk is. Ik denk dat dergelijke incidenten te wijten zijn aan een gebrek aan kennis van de omzendbrief.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

07 **Vraag van de heer Kristof Waterschoot aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de aanstelling van de administrateur van Douane en Accijnzen bij de WCO" (nr. 16465)**

07 **Question de M. Kristof Waterschoot au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "la désignation de l'administrateur des Douanes et Accises au sein de l'OMD" (n° 16465)**

07.01 **Kristof Waterschoot** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik verneem dat de administrateur Douane en Accijnzen voorzitter wordt van een nieuwe werkgroep binnen de World Customs Organisation. Deze werkgroep zou Globally Networked Customs heten en zou een instrument moeten aanreiken voor de opzet van een wereldwijde douaneomgeving.

Het zou zeer positief zijn mocht België deze werkgroep kunnen voorzitten. We zouden er ook heel wat expertise kunnen opdoen om onze eigen systemen en processen te versnellen.

Ik stel mijn vragen vanuit mijn bezorgdheid hoe het verder moet met de leiding van Douane en Accijnzen. Is dit een functie die te combineren valt? Sommige functies bij de WCO zijn voltijdse en andere worden met de huidige functies gecombineerd.

Mijnheer de staatssecretaris, klopt deze informatie? Wanneer zal de administrateur Douane en Accijnzen deze nieuwe functie opnemen? Zal de administrateur deze nieuwe functie bij de WCO kunnen combineren met zijn huidige functie?

07.02 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Waterschoot, ik kan bevestigen dat de raad van de WCO in zijn algemene vergadering van juni 2009 heeft beslist tot de oprichting van de Globally Networked Customs, met een krachtig mandaat. In deze ad-hocgroep zijn de directeurs-generaal vertegenwoordigd van België, Brazilië, Canada, El Salvador, de Europese Commissie, Finland, India, Japan, Jordanië, Marokko, Senegal, Singapore, de VS, Zambia, Zuid-Afrika en Zuid-Korea.

Tijdens de oprichtingsvergadering van deze werkgroep werd de heer Colpin, administrateur Douane en Accijnzen, door zijn collega's verkozen tot voorzitter van deze belangrijke werkgroep voor de handel en de douane wereldwijd.

De eerste vergadering onder zijn leiding vond reeds plaats op 3 en 4 november 2009.

Ik kan u ook bevestigen dat de heer Colpin deze taak als voorzitter van de internationale werkgroep zal uitoefenen naast zijn functie van administrateur Douane en Accijnzen, zonder enige vermindering van zijn taken.

07.03 **Kristof Waterschoot** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik dank u voor uw duidelijk antwoord.

Mijnheer de voorzitter, ik wil van deze repliek gebruikmaken om u te zeggen dat ik u heb gemist op 16 november aan de poorten van de grensinspectiepost Linkeroever. Ik was aanwezig. Hij ging open gaan, maar hij is jammer genoeg nog altijd toe. Ik hoop u volgende week maandag, wanneer hij wel open gaat, te kunnen begroeten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

08 **Vraag van de heer Renaat Landuyt aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de beslissing om in alle gebouwen van Financiën vast tapijt te leggen" (nr. 16493)**

08 **Question de M. Renaat Landuyt au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "la décision de poser du tapis plain dans tous les bâtiments des Finances" (n° 16493)**

08.01 **Renaat Landuyt** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, naar verluidt zou uw minister van Financiën hebben beslist om de gebouwen van Financiën voortaan met kamerbreed tapijt uit te rusten. Het nieuwe gebouw van het departement Financiën in Brasschaat, dat op 13 november werd ingehuldigd, zou het laatste zijn zonder tapijt. Voortaan is kamerbreed vast tapijt de norm, aldus de vakbonden, die daarmee niet zo gelukkig zijn, omdat zij het een dure beslissing vinden en vooral ook vervelend achten ten opzichte van werknemers die allergisch zijn aan tapijten of wat er zich in zo'n tapijt kan bevinden.

Gevraagd naar de kostprijs zou de minister van Financiën hebben geantwoord: pas de problème. Vandaar dat ik even wou nakijken of het hier gaat om een politiek van de Regie der Gebouwen. Bij de Regie der Gebouwen zegt men dat iedere federale overheidsdienst vrij is om al dan niet te kiezen voor kamerbreed tapijt of een gewone vloer. Klopt het verhaal van het kamerbreed tapijt in het ministerie van Financiën? Vanwaar die keuze voor kamerbreed tapijt?

Wat is de kostprijs van dat alles? Zijn er geen goedkopere alternatieven?

Wat te doen met het eventuele gezondheidsprobleem van sommige personeelsleden die allergisch zijn voor kamerbreed tapijt en wat zich daarin kan bevinden?

Is er een algemene politiek van de Regie der Gebouwen inzake goedkope en efficiënte vloerbekleding?

08.02 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Op initiatief van de FOD Financiën is er een analyse gemaakt van de voor- en nadelen van tapijt, in banen of tegels, en van vinyl of lino, ook in banen of tegels naar aanleiding van een aantal nieuwe EU-richtlijnen waarbij veel meer in open space wordt gewerkt. Het desksharingproject

van de opsporingsdiensten in het North Galaxy gebouw was hier de testlocatie.

Vasttapijt wordt niet de norm bij Financiën, wel integendeel. Vinyl of lino is de standaard vloerbekleding bij Financiën en dat zal zo blijven. In bepaalde omstandigheden kiest men voor een kwaliteitsvol vasttapijt dat correct wordt onderhouden. Dat biedt in bepaalde gebouwen een oplossing met het oog op een beter akoestisch comfort van het personeel van de FOD Financiën naar gelang van de gekozen werkorganisatie.

De keuze voor vasttapijt kan enkel in specifieke omstandigheden en onder bepaalde restrictieve voorwaarden. In dat kader heeft de FOD Financiën met de arbeidsgeneesheer overleg gepleegd en met diens adviezen rekening gehouden.

Tapijttegels zijn niet noodzakelijk duurder dan lino of vinyltegels. Een gezonde werkomgeving hangt rechtstreeks af van de kwaliteit van het onderhoud ongeacht het type vloerbekleding. De FOD Financiën engageert zich voor een degelijk onderhoud. De keuze van vloerbekleding biedt de regie telkens de meest voordelige oplossingen aan. Indien de klant specifiek gerechtvaardigde behoeften heeft, kan de regie op die vraag ingaan.

08.03 Renaat Landuyt (sp.a): Als ik het goed begrijp, dan is hier geen sprake van sluipende besluitvorming. Integendeel, het principe is geen kamerbreed tapijt. De norm is geen tapijt, tenzij het goedkoper en gezonder kan. Is dat juist?

08.04 Staatssecretaris Bernard Clerfayt: Het kan lino of vasttapijt zijn. Dat is afhankelijk van de omstandigheden, van de werkorganisatie, van het onderhoud.

08.05 Renaat Landuyt (sp.a): Vous avez bien dit: "la norme c'est le contraire, ce n'est pas le tapis."

08.06 Staatssecretaris Bernard Clerfayt: In de praktijk is er meer vinyl en lino dan vasttapijt. In bepaalde recente gevallen heeft men vasttapijt geplaatst, maar dat wil niet zeggen dat de regel altijd en overal vasttapijt zou zijn. Het is heel afhankelijk van de omstandigheden.

08.07 Renaat Landuyt (sp.a): Ik denk dat het voor het personeel een belangwekkende en geruststellende verklaring is.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

09 Question de M. Christian Brotcorne au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "la déduction des pertes professionnelles en cas de taxation forfaitaire sur les revenus provenant d'une autre activité professionnelle" (n° 16498)

09 Vraag van de heer Christian Brotcorne aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de aftrek van de beroepsverliezen bij een forfaitaire belasting van de inkomsten uit een andere beroepswerkzaamheid" (nr. 16498)

09.01 Christian Brotcorne (cdH): Monsieur le président, je vais essayer de ne pas me prendre les pieds dans le tapis car ma question est quelque peu technique mais elle est importante pour une série de catégories professionnelles!

Monsieur le secrétaire d'État, les pertes professionnelles encourues pendant la période imposable en raison d'une activité professionnelle quelconque peuvent, en vertu d'une disposition légale expresse, être déduites des revenus d'une autre activité professionnelle.

Le contribuable qui exerce deux activités professionnelles durant la même période imposable peut récupérer immédiatement les pertes éventuellement subies dans une de ces activités. Elles sont effectivement déductibles des revenus de l'autre activité professionnelle.

Le contribuable qui souhaite déduire une perte professionnelle des revenus professionnels qu'il a recueillis dans une autre activité doit apporter la preuve de l'existence et du caractère professionnel de la perte qu'il allègue. La preuve de la réalité et du montant d'une perte professionnelle déductible peut être fournie par tous les moyens de preuve admis par le droit commun, sauf le serment.

Selon l'administration, cette preuve ne peut cependant être apportée au moyen de bases forfaitaires de taxation, établies conformément à l'article 342, § 1er, 2°, du Code des impôts sur les revenus 1992. Cela signifie que les contribuables au forfait ne peuvent bénéficier de cette déductibilité de perte dans une activité professionnelle concomitante.

L'attitude de l'administration semble être tirée d'une interprétation de l'arrêt de la Cour de cassation du 4 novembre 1983 qui indiquait que "la perte absolue, au sens de l'article 43, alinéa 1er, 2° du Code des impôts sur les revenus (aujourd'hui article 23, § 2, 2°) que le contribuable en tant que pharmacien indépendant veut imputer sur ses revenus de travailleur doit, aux termes de l'article 44 du CIR (aujourd'hui article 49), être justifiée par lui de la manière définie par cette disposition, au départ de revenus réels et non de revenus estimés forfaitairement. Le contribuable ne peut simultanément invoquer, pour calculer le résultat de son exploitation, un régime qui suppose l'absence d'éléments probants (à savoir l'application de l'échelle forfaitaire de bénéfices pour déterminer ses bénéfices ou profits bruts) et, pour calculer ses frais et les pertes professionnelles qui en découlent, un régime qui repose sur des preuves (à savoir la réalité et le caractère professionnel des frais)".

Or, un arrêt de la cour d'appel d'Anvers du 20 janvier 2009 rappelle que le simple fait que le revenu imposable (le solde déficitaire) du contribuable ait été déterminé de manière forfaitaire, conformément à l'article 342, § 1er, 2° du CIR 1992 ne porte pas atteinte au droit de déduire les pertes. Je fais référence à un ouvrage de doctrine de S. Huysman, *Déduction des pertes: quid en cas de taxation forfaitaire?* et à la dernière édition du *Fiscologue*.

Ainsi, pour de nombreuses professions (boulangers, pâtisseries, bouchers, poissonniers, marchands de chaussures, marchands de journaux, cafetiers, coiffeurs, etc.), il existe des barèmes forfaitaires de taxation qui peuvent être utilisés soit par le contribuable soit par l'administration fiscale.

La plupart de ces accords forfaitaires prévoient la déduction de deux catégories de frais professionnels. D'une part, les frais déterminés de manière absolument forfaitaire, qui viennent donc automatiquement en déduction des revenus bruts. D'autre part, les frais ne pouvant être déduits que si leur justification est fournie conformément aux dispositions légales en la matière.

La cour d'appel d'Anvers a indiqué dans son arrêt précité que les bases forfaitaires de taxation visées à l'article 342, § 1er, 2° du CIR 1992 ayant été instaurées par le législateur comme moyen de preuve pour la détermination de la base imposable, le revenu déterminé entièrement conformément aux règles du forfait doit nécessairement être considéré dans tous ses éléments, en ce compris les pertes, comme étant légalement justifié, ce qui permet la déductibilité des pertes résultant de l'application d'un régime de taxation forfaitaire sur les revenus provenant d'une autre activité professionnelle.

Monsieur le secrétaire d'État, si le contribuable fait usage de son droit d'invoquer les barèmes forfaitaires de taxation applicables à sa profession, l'administration fiscale ne devrait-elle pas, contrairement à la pratique actuelle, permettre à ce contribuable de déduire les pertes résultant de l'application de ce régime forfaitaire sur les revenus provenant d'une autre activité professionnelle, comme semble d'ailleurs l'indiquer l'arrêt du 20 janvier 2009 de la cour d'appel d'Anvers, interprétation que je fais mienne?

Une telle solution ne devrait-elle pas également être prônée quand c'est l'administration fiscale qui fait usage de ces barèmes forfaitaires après rejet de la comptabilité du contribuable, puisque les bases forfaitaires de taxation sont un moyen de preuve de la base imposable?

Si une réponse affirmative devait être rendue à une des deux questions précédentes, ne serait-il pas souhaitable de changer le Code des impôts n° 23/467 ou de trouver une formule afin que l'ensemble des fonctionnaires appliquent correctement la loi fiscale aux nombreux contribuables concernés par ces régimes de taxation forfaitaire?

09.02 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: Monsieur le président, en l'espèce et s'agissant chaque fois d'un cas spécifique, l'administration reste d'avis que la perte absolue qui est déductible des revenus d'autres activités professionnelles doit être justifiée en partant de revenus réellement confirmés et non de revenus forfaitaires.

Il s'ensuit qu'un contribuable ne peut se fonder simultanément, d'une part, en ce qui concerne le résultat de

son exploitation sur un système impliquant un défaut d'éléments probants et, d'autre part, en ce qui concerne ses charges et la perte professionnelle en résultant sur un système requérant des preuves.

09.03 Christian Brotcorne (cdH): L'administration confirme donc son point de vue. L'administration a-t-elle introduit un pourvoi en cassation à l'encontre de l'arrêt de la cour d'appel d'Anvers ou cet arrêt est-il définitif? J'aurais peut-être dû vérifier l'information avant de vous poser la question.

Par ailleurs, vous n'avez pas dit que mon interprétation de l'arrêt de la cour d'appel était incorrecte juridiquement.

Il ressort de votre réponse que l'administration confirme son point de vue, n'est-ce pas?

09.04 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: Si je comprends bien, le dernier arrêt de la cour d'appel d'Anvers confirme le droit du contribuable de déduire mais n'indique pas nécessairement la manière par laquelle on doit pouvoir prouver, en le cas d'espèce pour ce contribuable et dans des circonstances particulières, le montant de la perte qu'il pourra déduire.

09.05 Christian Brotcorne (cdH): La porte reste donc ouverte!

09.06 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: L'administration me semble dire bien clairement, s'agissant d'un cas spécifique, que tel contribuable dans telles circonstances ne peut se contenter d'un calcul forfaitaire. Il doit indiquer des éléments de preuves quant à l'importance de la perte. Tel est l'enjeu. Je n'en dirai pas plus de peur de dire des bêtises!

09.07 Christian Brotcorne (cdH): J'examinerai clairement, correctement, calmement votre réponse!

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de M. Georges Gilkinet au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "la diminution de la TVA dans l'horeca" (n° 16508)

10 Vraag van de heer Georges Gilkinet aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de btw-verlaging in de horeca" (nr. 16508)

10.01 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, dans le cadre de sa déclaration de politique générale et de son budget pour deux ans, le gouvernement a pris option pour la diminution à 12 % de la TVA dans le secteur horeca. Le Conseil des ministres a approuvé ce vendredi le projet d'arrêté royal instaurant ce taux réduit de TVA pour les services de restaurant et de restauration. Ce taux réduit sera d'application dès le 1er janvier 2010.

Dans ce contexte, pourriez-vous me dire, monsieur le secrétaire d'État, quel sera le coût de cette mesure en termes de moindres recettes pour le Trésor public?

Combien de créations d'emploi sont-elles envisagées? Quels sont les effets retour supposés de cette mesure?

Pour ce qui concerne vos compétences, quelles sont les perspectives de lutte contre la fraude fiscale et sociale dans ce secteur horeca?

Combien estimez-vous qu'elle puisse rapporter au budget de l'État?

Quels sont précisément les engagements du secteur horeca en matière de lutte contre la fraude fiscale et sociale? Sous quelle forme et dans quels délais seront-ils concrétisés?

Quels sont les engagements ou quelles seront les obligations du secteur horeca quant au prix facturé à ses clients?

10.02 Bernard Clerfayt, secrétaire d'État: Monsieur le président, cher collègue, en effet, le Conseil des ministres a approuvé vendredi dernier la modification du tableau B de l'arrêté royal n° 20. Les services de restaurant ou de restauration, à l'exclusion de toutes les boissons, seront donc soumis à partir du 1er janvier prochain au taux de TVA réduit de 12 %.

Les pertes de recettes pour le Trésor sont estimées à 255 millions d'euros.

Le Conseil des ministres a également décidé que le produit de la lutte contre la fraude, tant sociale que fiscale, doit s'élever à 50 millions d'euros au minimum.

L'application du taux réduit de TVA est liée à certains engagements du secteur. Nous avons un mémorandum daté du 12 novembre reprenant cet engagement du secteur horeca à l'égard du gouvernement. Concrètement, le secteur s'engage à augmenter l'emploi de 6 000 unités dans les 18 mois après la réduction du taux de TVA, dont les deux tiers d'ici à la fin 2010, soit 4 000 emplois en 2010.

Il s'engage également à créer 10 000 nouveaux emplois sur une période de deux années calendrier suivant l'introduction de la réduction du taux de TVA. Ce chiffre pourrait être porté à 18 000 pour le 31 décembre 2012 si le taux de TVA est abaissé à 6 % au 1er janvier 2011. Le secteur s'engage à évaluer les résultats obtenus avec le gouvernement en octobre 2010, à accroître la masse salariale de 5 % dans les entreprises ou parties d'entreprise tombant sous le champ d'application du taux de TVA réduit et à réaliser une augmentation de la durée moyenne du travail par relations de travail.

En ce qui concerne la lutte contre la fraude fiscale et la fraude sociale, une disposition, très importante à mon sens, rendant obligatoire l'utilisation d'une caisse enregistreuse électronique liée à une identification précise du personnel entrera en vigueur au plus tard au 1er janvier 2013 dans tous les établissements horeca pouvant bénéficier de la diminution de la TVA et servant des repas principalement consommés sur place. Il y a donc un engagement du secteur horeca sur ce point qui doit encore être mis en œuvre avec les ministres compétents. Cette obligation sera également imposée lors du commencement ou de la reprise de tout établissement horeca, avant même la date de 2013.

De même, une norme de contrôle sera élaborée en concertation avec le secteur, et ce tant à des fins fiscales qu'à des fins sociales. En concertation avec les ministres ayant les Affaires sociales et l'Emploi dans leurs attributions, une nouvelle déclaration DIMONA sera élaborée, à l'instar du régime de déclaration applicable dans le secteur agricole. Ce nouveau régime de déclaration sera d'application dès que ce sera techniquement possible et au plus tard au 1er janvier 2011.

Sur l'initiative du ministre et en concertation avec les autres ministres compétents, une procédure d'évaluation claire et précise sera élaborée sur la base de paramètres précis pour assurer le suivi des différents engagements auxquels le secteur a souscrit. Les résultats de cette évaluation seront donc soumis au Conseil des ministres pour la fin octobre 2010 au plus tard.

Toutes ces mesures sont prises en concertation avec le secteur qui s'engage également à sensibiliser ses membres pour qu'une partie de l'augmentation de la marge enregistrée grâce à la réduction du taux de TVA soit mise au profit d'investissements supplémentaires dans le domaine de la conformité aux normes en vigueur (normes AFSCA et autres), de l'amélioration de l'accueil du consommateur par une rénovation de l'espace d'accueil, un meilleur service, une modernisation, une amélioration de l'équipement, par l'investissement en nouvel équipement (caisse enregistreuse, etc.) avec un effort particulier pour la préservation de l'environnement et le développement durable, l'extension de l'exploitation existante et/ou le lancement d'une exploitation supplémentaire.

Tous ces engagements convenus avec le secteur horeca doivent maintenant être traduits dans les faits. Ce sera le cas dans les semaines et les mois à venir.

10.03 Georges Gilkinet (Ecolo-Groen!): Monsieur le secrétaire d'État, il me semblait essentiel de faire le point sur cette mesure qui ne nécessite pas de passer devant le parlement, s'agissant de la modification d'un arrêté. Le secteur horeca représente évidemment un nombre important d'emplois.

Selon l'évaluation effectuée, les recettes seront moindres pour le budget de l'État. Mais, c'est facile à faire! Il suffit de comparer les ressources TVA des années précédentes et d'y appliquer un taux moindre. Pour le reste, le gouvernement a décidé de récupérer 50 millions grâce à la lutte contre la fraude. Je ne vois pas comment on peut en décider. Pourquoi pas 100 millions?

Je note différents engagements du secteur. Mais qui s'engage? Je suppose qu'il s'agit des fédérations que vous avez rencontrées. Il faudra encore implémenter tout cela dans chaque établissement. Je note également l'idée de la caisse enregistreuse, qui me semble importante, mais dont l'échéance de mise en

œuvre, hormis pour les nouveaux établissements, reste assez éloignée. Il est question de 2013, alors qu'il y a des engagements à plus court terme, en termes de création d'emplois. Tout cela pour dire qu'il faudra suivre attentivement cette mesure pour examiner si l'effort budgétaire est effectivement maîtrisé et si les effets positifs annoncés se concrétisent.

J'ai eu l'occasion de dire à la ministre de l'Emploi que nous avons mis la charrue avant les bœufs et que peu de garanties sont offertes à ce stade. Je ne demande pas mieux que les engagements annoncés soient concrétisés, mais nous ne disposons pas à ce stade de garanties très claires en ce sens. C'est un dossier sur lequel il faudra revenir et être attentif, d'autant que la diminution de la TVA dans d'autres pays n'a pas produit les effets escomptés.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: De vragen 16278, 16342 en 16510 van de heer Van de Velde worden als ingetrokken beschouwd, vermits de heer Van de Velde niets van zich heeft laten horen.

11 Vraag van de heer Hans Bonte aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "het proces tegen Citibank" (nr. 16513)

11 Question de M. Hans Bonte au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "le procès contre Citibank" (n° 16513)

11.01 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik had reeds het genoeg om met meerdere leden van de regering van gedachten te wisselen over Citibank. U zult wellicht ook weten dat we aan de vooravond zitten van wat wordt aangekondigd als een megaproces, aangezien inmiddels blijkbaar 1 300 mensen zich aanmeldden om zich partij te stellen in die rechtzaak en het parket van Brussel en Justitie zich genoodzaakt zien om uit te wijken buiten het Justitiepaleis naar een grote feestzaal in Molenbeek, die zal worden gehoord.

Mijnheer de staatssecretaris, ik zal u absoluut niet lastigvallen met de uitspraken die ministers ter zake al hebben gedaan, al dan niet in tegenstelling met elkaar. Wel meen ik u een vijftal relevante vragen te moeten stellen, ook voor een goede opvolging vanuit het Parlement, van deze aangelegenheid.

Mijn eerste vraag gaat over uitspraken van de minister van Ondernemen. Een paar maanden nadat de federale regering struikelt over inbreuken inzake scheiding tussen de diverse grondwettelijke machten, presteert de minister het om — in reactie op de aankondiging door het parket en door Justitie, dat er een rechtszaak komt, onder meer op basis van rapporten die de Economische Inspectie heeft gemaakt, ook op vraag van de regering — aan Citibank voor te stellen om een minnelijke schikking te aanvaarden om het schadelijk proces alzo te ontwijken.

Mijnheer de staatssecretaris, hoe oordeelt u daarover? Vormt dat al dan niet een probleem? Kan het tot de gebruiken behoren van leden van de uitvoerende macht om zich publiekelijk te moeien met datgene wat de rechterlijke macht doet?

Mijn tweede vraag betreft de grond van de zaak. In het verleden hebben wij cijfers gekregen van ministers in verband met een reeks dadingen die werd afgesloten. U weet dat Citibank, in het licht van het komend proces, zich actief heeft getoond om een aantal van de slachtoffers, van de gedupeerden, te benaderen en dadingovereenkomsten te sluiten, om op die manier die dossiers uit de rechtszaak te houden. Hoeveel klanten werden op die manier benaderd door de bank? Hoeveel dadingen werden er effectief gesloten, en voor welk bedrag?

Ten derde, hoeveel gedupeerden — blijkbaar wijzigt dat aantal nog elke dag — hebben zich aangemeld bij het parket? Hoeveel van de aangemelde personen hebben zich ook al effectief burgerlijke partij gesteld?

De minister van Ondernemen heeft recent ook meegedeeld dat de regering er op een actieve manier voor heeft gezorgd dat mensen werden bereikt en geïnformeerd. Ze hebben een schrijven ontvangen over de manier waarop ze zich burgerlijke partij konden stellen. De vraag is op welke manier dat precies is gebeurd. Hoe werden die vierduizend gedupeerden geïnformeerd? Werd er effectief door de regering een initiatief genomen en werd erop toegezien dat alle gedupeerden effectief werden bereikt? Wie heeft de brieven verstuurd? Is het mogelijk om een dergelijke brief als voorbeeld aan het Parlement voor te leggen?

Een laatste vraag is van grote politieke relevantie. Het parket baseert zich op een hele reeks inbreuken die werden vastgesteld door de Economische Inspectie. De Economische Inspectie heeft dat dossier per dossier bekeken en vastgesteld dat regels werden overtreden en dat wetgeving werd geschonden. Op basis daarvan heeft het parket effectief besloten om Citibank en een aantal leidinggevende mensen binnen die bank te dagvaarden. Op hetzelfde moment hoor ik niet anders van de minister van Financiën dan dat de CBFA, de instantie die toeziet op de goede bankpraktijken, tot vandaag geen enkele tekortkoming heeft gemeld, niettegenstaande het feit dat de minister ook heeft aangekondigd dat er een onderzoek was.

Mijnheer de staatssecretaris, ofwel heeft de Economische Inspectie gelijk en zijn er effectief inbreuken geweest, ofwel moeten we hier gewoon uit concluderen dat de CBFA haar rol als toezichthoudende instantie voor het bankwezen niet goed heeft vervuld. Wat is uw verklaring van het gegeven dat de CBFA nog niet is opgetreden ten aanzien van Citibank?

11.02 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bonte, aangaande uw eerste vraag, die handelt over het optreden van de minister van Ondernemen, en uw vraag naar eventuele inmenging van de uitvoerende macht in het verloop van een rechtzaak, lijkt het aangewezen dat u zich wendt tot de minister van Ondernemen zelf voor het antwoord op deze vraag.

11.03 **Hans Bonte** (sp.a): U hebt dus geen mening. Dat is genoteerd.

11.04 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Ik kom aan uw tweede vraag over de afgesloten dadingen. Op dat punt kan ik u meedelen dat Citibank heeft beslist om in bepaalde dossiers een dading af te sluiten, en dit op grond van een aantal door haar vastgestelde criteria, waaronder bijvoorbeeld de inschrijvingsperiode, de diversificatie van de portefeuille, de aan de klanten overgemaakte informatie, enzovoort.

Het afsluiten van een dading door een privéonderneming maakt evenwel deel uit van het zakengeheim van de betrokken onderneming. Het komt de regering in dat verband dan ook niet toe om hierover cijfers mee te delen.

Ik kom aan uw vraag over het aantal gedupeerden. Ik kan u meedelen dat door het parket twee brieven werden gericht aan de slachtoffers en dit op grond van artikel 182, tweede lid, van het Wetboek van strafvordering, dat aan de procureur des Konings de mogelijkheid biedt om de slachtoffers in te lichten over de opening van een strafprocedure, zodat deze zich kunnen melden.

Voor het overige lijkt het niet aangewezen dat de regering op dat punt tussenkomt in een lopende gerechtelijke procedure waarbij zij geen partij is.

Op welke manier worden de gedupeerden geïnformeerd? De gedupeerden werden geïnformeerd door de voornoemde twee brieven van het parket.

Ten slotte, ik kom aan uw laatste vraag, over de respectieve rol van de Economische Inspectie en de CBFA. De procedure voor het gerecht is momenteel nog lopende. Het lijkt dan ook voorbarig om nu reeds over te gaan tot het trekken van conclusies.

In verband met uw vraag betreffende de opsporing van inbreuken dient er gewezen te worden op het feit dat de Economische Inspectie een andere opdracht heeft dan de CBFA. De Economische Inspectie ziet toe op de naleving van de wet op de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument. De door de Economische Inspectie vastgestelde inbreuken betreffen dan ook inbreuken op de wet op de handelspraktijken, waarvoor de CBFA niet bevoegd is.

11.05 **Hans Bonte** (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, ik weet dat het misschien de eerste keer is dat u uw licht op het dossier in kwestie laat schijnen. Ik kan u wel verzekeren dat uw verklaring vandaag manifest in tegenspraak is met vroegere verklaringen van andere regeringsleden.

Ik herinner mij – ik zal het dan toch maar doen, zij het buiten de commissiezaal – dat de minister van Ondernemen heeft aangekondigd dat de regering een initiatief zou nemen ten opzichte van de verschillende gedupeerden. De regering zou ook actief een initiatief nemen, met name door een brief te sturen.

Ik hoor u nu precies het tegenovergestelde verklaren. Ik kan dat enkel maar vaststellen.

11.06 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Dat moet u aan hem vragen. Hij heeft het initiatief immers aangekondigd.

11.07 **Hans Bonte** (sp.a): Natuurlijk, maar het is voor het Parlement moeilijk werken – ik benadruk dat elke week –, wanneer de ene minister A en de andere minister B zegt en nog een andere minister zegt dat het niet A en niet B is. Een minimum aan overleg binnen de regering zou geen kwaad kunnen, zeker in het belang van de gedupeerden waarover wij het hier hebben.

Mijnheer de minister, ten tweede, ik leid uit uw woorden af dat de regering niets heeft gedaan, noch op het vlak van communicatie noch op het vlak van sensibilisering van de betrokkenen. U verwijst naar het parket en naar het feit dat de regering zich niet met de lopende procedure moet moeien. Daarmee ben ik het eens.

In uw eerste punt verzoekt u mij echter het zelf aan de minister van Ondernemen te vragen. Desalniettemin kan de minister van Ondernemen Citibank tot een minnelijke schikking verzoeken op het moment dat het parket de bank vordert.

Mijnheer de staatssecretaris, het meest pijnlijke is uw laatste punt.

Ik weet dat de Economische Inspectie een andere wetgeving dan de CBFA controleert. U weet dat ook en hebt er terecht naar verwezen.

De minister van Financiën heeft bij herhaling, bijna een jaar geleden, aangekondigd dat er een onderzoek door de CBFA zou gebeuren naar de praktijken bij de verhandeling van Lehman Brothersproducten. Hij kondigde dat een jaar geleden aan en heeft zijn woorden met regelmaat herhaald.

De Economische Inspectie merkt een systematiek in de fouten. Het parket merkt een systematiek in de foute verhandeling van producten. In haar algemene, toezichthoudende opdracht heeft de CBFA wel degelijk de bevoegdheid om de goede bankpraktijken te controleren.

U komt mij nu vertellen dat de CBFA niets te maken heeft met de controle van de bankpraktijken. Waarom heeft de minister van Financiën dan in godsnaam de CBFA met het bewuste onderzoek belast? Ik blijf echt op de resultaten van het bedoelde onderzoek aandringen.

De overheid kan niet beweren dat, wanneer de ene inspectiedienst systematische inbreuken opmerkt, de andere dienst niets opmerkt, terwijl beide diensten hetzelfde voorwerp van onderzoek hebben.

11.08 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Zou er een inspectie of een analyse door de CBFA gebeuren, dan blijft die geheim zo lang er niks is gevonden. Ik kan tot nu toe niet zeggen dat er een analyse gebeurt door de CBFA. Ik heb dat geantwoord in plenaire vergadering in naam van de minister; zo gebeurt dat bij de CBFA. Ik kan daarover niks zeggen en ik zeg daarover niks. Dat wil niet zeggen dat er niks gebeurt: dat is de rol, de taak en de verantwoordelijkheid van de CBFA.

11.09 **Hans Bonte** (sp.a): De Belgische overheid stuurt aan op een grondige controle-inspectie van wat er verkeerd loopt. Dit leidt tot een rechtszaak. De CBFA zegt nu dat omdat het onderzoek bij hen nog loopt zij niets kunnen zeggen. Dat is de praktijk.

11.10 Staatssecretaris **Bernard Clerfayt**: Dat is de wet op de CBFA.

11.11 **Hans Bonte** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, het zal ook wel niet toevallig zijn dat de regering in het Parlement ontwerpen indient om de toezichthoudende functie aan de CBFA te onttrekken en bij de Nationale Bank onder te brengen. Dit heeft te maken met het falen van het CBFA en in dat geval kan men er niet naast kijken dat dit hier ook mee wordt geïllustreerd.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

12 **Vraag van de heer Luk Van Biesen aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Institutionele Hervormingen over "de geplande verhoging van de minimumaccijns op tabaksproducten" (nr. 16529)**

12 Question de M. Luk Van Biesen au vice-premier ministre et ministre des Finances et des Réformes institutionnelles sur "le projet d'augmentation des accises minimums sur les produits du tabac" (n° 16529)

12.01 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, de laatste jaren zijn er een aantal initiatieven genomen om het verschil in accijnzen op roltabak en gewone tabaksproducten gelijk te schakelen. Het was dan ook aangenaam te vernemen dat de Europese ministers van Financiën zouden hebben beslist om de minimumaccijnzen, die de EU-lidstaten moeten heffen op allerhande tabakswaaren, de komende jaren te verhogen.

De minimumaccijns op roltabak bedraagt nu 36 procent van de gemiddelde verkoopprijs en dat zou in verschillende fasen worden opgetrokken tot 50 procent in 2020. Deze verhoging van de minimumaccijns zou het grensoverschrijdende shoppen moeten bestrijden, maar ook het roken moeten ontmoedigen. De accijnzen op roltabak zijn lager dan die op sigaretten waardoor veel sigarettenrokers overstappen op roltabak. Ook de minimumaccijnzen op sigaretten gaan in 2014 opnieuw omhoog van 64 tot 90 euro per 1 000 sigaretten, met een minimum van 60 procent van de verkoopprijs tegenover 57 procent nu.

Graag had ik van de staatssecretaris vernomen welke de precieze draagwijdte is van de maatregelen die door de Europese ministers van Financiën werden beslist. Welke precieze timing zal ons land aanhouden om de besliste verhoging door te voeren? Op welke concrete wijze zal dat geschieden? Wat is de budgettaire impact van deze maatregel voor ons dierbaar land?

12.02 Staatssecretaris Bernard Clerfayt: Mijnheer de voorzitter, op 10 november 2009 hebben de Europese ministers van Financiën een unaniem politiek akkoord bereikt over het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van richtlijn 92/79EG, 92/80EG en 95/59EG wat betreft de structuren en de tarieven van de accijns op tabaksfabrikaten. De richtlijn moet evenwel nog, na bijwerking van de tekst, worden aangenomen door de 27 lidstaten in een volgende Raadszitting.

Met betrekking tot sigaretten werd overeengekomen dat in januari 2014 het nominale minimumaccijnstarief van de huidige 64 euro per 1 000 sigaretten wordt verhoogd tot 90 euro per 1 000 sigaretten en de huidige proportionele minimumnorm van 57 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs wordt verhoogd tot 60 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs. Ook ten einde bovenstaande vereisten te bereiken, kunnen tot 1 januari 2018 overgangsperioden worden toegepast door Bulgarije, Polen, Litouwen, Estland, Letland, Hongarije, Roemenië en Griekenland. Een zogenaamde ontsnappingsclausule geldt en bestaat er in dat vanaf 1 januari 2014 lidstaten die een accijns van ten minste 115 euro per duizend sigaretten heffen, niet aan de 60 procentnorm hoeven te voldoen.

Ook vanaf 1 januari 2014: elke lidstaat die aan zowel de proportionele als de nominale minimumnorm voldoet of waarvoor de ontsnappingsclausule geldt, kan een limiet van 300 sigaretten opleggen die met vrijstelling van accijnzen op zijn grondgebied mogen worden binnengebracht vanuit een lidstaat die een overgangsperiode toepast, zo lang laatstgenoemde lidstaat nog niet aan beide normen voldoet. Een lidstaat die een overgangsperiode toepast en waarvan de accijns een nominaal niveau van 77 euro per 1.000 sigaretten heeft bereikt, kan een limiet van 300 sigaretten opleggen welke met vrijstelling van accijns op zijn grondgebied mogen worden binnengebracht vanuit een andere lidstaat die een overgangsperiode toepast zo lang laatstgenoemde lidstaat nog geen gelijk nominaal niveau heeft bereikt. Het specifieke deel van de accijns op sigaretten mag niet lager zijn dan 7,5 procent noch hoger dan 76,5 procent van de totale belastingdruk.

Met betrekking tot roltabak van fijne snede werd overeengekomen dat de minimumaccijns gefaseerd wordt opgetrokken. Per januari 2011: tot 40 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs of ten minste 40 euro per kilogram. Per 1 januari 2013: tot 43 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs of ten minste 47 euro per kilogram. Per 1 januari 2015: tot 46 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs of ten minste 54 euro per kilogram. Per 1 januari 2018: tot 48 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs of ten minste 60 euro per kilogram. Per 1 januari 2020 gaat het tot 50 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs, of ten minste 60 euro per kilogram.

Daarnaast werd overeengekomen dat Duitsland en Hongarije tot 1 januari 2015 bij wijze van overgangsmaatregel een afwijking mogen toepassen aangaande de nieuwe definitie van sigaren en cigarillo's, en dat Frankrijk tot en met 31 december 2015 lagere accijnstarieven mag toepassen op in Corsica tot verbruik geslagen tabaksproducten.

Ten tweede, voor sigaretten voldoet België nu reeds aan alle in het akkoord voorziene criteria. Momenteel bedraagt de accijns op sigaretten immers 1 031 euro, of 59,64 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs. Er moeten bijgevolg geen bijkomende maatregelen worden genomen.

Voor wat betreft roltabak van fijne snede bedraagt de accijns momenteel 41,74 procent van de gewogen gemiddelde kleinhandelsprijs, zijnde 32,4421 euro.

België voldoet aan de door het akkoord voorziene criteria tot en met 31 december 2012. Bijkomende maatregelen dringen zich op vanaf 1 januari 2013.

Ten derde, gelet op de opgelegde criteria voor roltabak van fijne snede, zal een verhoging van de accijns pas vanaf 1 januari 2013 noodzakelijk zijn. De budgettaire impact wordt momenteel geraamd op een verhoging van de ontvangsten van de Staat van 1,26 procent, uitgaande van een onveranderd consumptiepatroon.

12.03 Luk Van Biesen (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, u weet dat ik, zoals ik ook in mijn inleiding heb vermeld, een voorstander ben van het integraal op dezelfde manier behandelen van accijnzen op zowel roltabak als op gewone sigaretten. Wetsvoorstellen dienaangaande zijn in de Kamer ingediend. Wij zullen proberen ze te laten agenderen.

Wij zijn immers van mening dat de accijns in voornoemd geval niet fiscaal of financieel van aard is. Het fiscaalfinanciële aspect is mooi meegenomen. De essentie is echter de volksgezondheid. Naar onze mening is het gevaar voor de gezondheid bij roltabak even groot als bij de gewone sigaret. Dus moet de desbetreffende accijns op dezelfde manier ontradend werken.

Elke stap in de richting van een volledige gelijkschakeling moeten wij dus proberen te bewandelen. Daarom zouden wij onze wetsvoorstellen op de agenda van de commissie voor de Financiën willen geplaatst zien, zodat wij sneller kunnen gaan dan het door Europa uitgetekende pad. Onze gezondheid is immers misschien belangrijker dan de gezondheid van de gemiddelde Europeaan.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Vraag nr. 16531 van de heer Bellot is uitgesteld.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 15.53 uur.

La réunion publique de commission est levée à 15.53 heures.